

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני ח' שבט תשפ"ג | דף היומי בבלי: גזיר ז' | דף הכולל: גדרים גא.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן צ"ד עד סעיף ג'.
מוסר: שמירת הלשון - פרק ו' עד 'ונבאר'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: ש. אהבת ה' פרק ו סוף פרק ו

הגר"י זילברשטיין על הטבח המזעזע: "כשנשפך דם נקיים, יש רק תשובה אחת"

הפוסק הגאון רבי יצחק זילברשטיין התייחס לפיגוע המזעזע שהתרחש בליל שבת ואמר כי יש רק תשובה אחת - והורה לציבור במה יש להתחזק בעקבות הפיגוע והטבח הנוראי

האור החיים הק' שואל (בפרשת השבוע, פרשת בשלח), הרי רבי פנחס בן יאיר הוצרך לעבור את הנהר (חולין ז, א) ואמר לו שעוד רגע לא יעברו בו טיפת מים, ונחלק לשניים. וא"כ מדוע משה רבינו הוצרך כל כך לבקש מהקב"ה על קריעת ים סוף, ואילו רבי פנחס בן יאיר עומד וגוזר, וכך נעשה.

ומיישב רבינו האור החיים הקדוש, משה רבינו היה קודם מתן תורה, ולפני מתן תורה הבריאה לא הייתה כפופה לתורה, ולצדיקים, ואילו רבי פנחס בן יאיר היה אחרי שניתנה התורה, וכל הבריאה כולה כפופה לתורה, ואם התורה תגיד שהרחוב הזה נקי - יהיה נקי, יתפוצצו מוסדי עולם - ושום דבר לא יעזור, אם תלמיד חכם אומר שהרחוב הזה נקי - אז הוא נקי.

שמעתי שבשעה שהגיע הרכב הראשון לירושלים, בזמן שעוד היה רק סוס ועגלה, כל ירושלים הלכה לראות את הפלא הזה, מי ראה דבר כזה שאוטו נוסע לבד, בלי סוס, בלי חמור. היה אחד שלא רצה ללכת, איך קוראים לו? ר' שלמה זלמן אויערבאך, הוא אמר "אני לא הולך, אני כרתי ברית עם התורה, אני לא צריך את שאר הדברים, זה אפס בשבילי".

וגם כאן, כשנשפך דם נקיים, יש רק תשובה אחת, להיות "קצת" כמו רבי שלמה זלמן, לכרות ברית עם התורה. וכמו שיוסף אמר למצרים דבר אחד שיעשו "ברית מילה", אם אתם עושים

הגר"י זילברשטיין שליט"א דיבר בכינוס שנערך במוצ"ש לחיזוק הקדושה והצניעות בשכונת רמת אלחנן, והתייחס לפיגועים הנוראים שאירעו בשבת קודש:

"עם ישראל בוכה ואומר: "צדו צעדינו מלכת ברחובותינו" (איכה ד, יח), עם ישראל בוכה שאי אפשר לצעוד וללכת ברחובותינו. אומר הקב"ה (איכה ב, יח) "מה אעידך, מה אדמה לך הבת ירושלים, מה אשווה לך ואנחמך בתולת בת ציון, כי גדול כים שברך, מי ירפא לך". אומרים עם ישראל, נחפשה דרכינו ונחקורה ונשובה עד ה'.

יש לנו תשובה אחת שאותה אנחנו יכולים להשיב, הבריה כולה כפופה לתורה. נכון שצדו צעדינו, והרחוב לא מוגן בעדינו, אבל הרחוב כפוף לתורה, אם התורה תגיד משהו - אין בריה, אין שום דבר, הכל בטל.

מורי חמי הרב אלישיב זצ"ל מספר בדחילו ורחימו, מה שהיה בדוונינסק, שהנהר הלך וגעה, ובעוד רגע שטף את כל העיר, ופנו לראש העיר הגוי, ואמר רק האור שמח יכול פה לעזור. האור שמח הגיע, עם מקל, ואמר לנהר "אוי ואבוי לך אם תעלה בעוד קצת, אגזור עליך שלעולם לא יעברו בתוכך מים", והמים נסוגו. סיפר לי הרב אלישיב בדחילו ורחימו, איזה קידוש השם נורא זה היה, עומד צדיק וגוזר על הים, ואין לים מה לעשות.

מסויים, ויש פוסקים שאומרים שדינו טריפה, אבל יש פוסקים שאומרים שאין דינו טריפה, אני פוסק שאינו טריפה, וביקש מהקב"ה שיפסוק ככה! וכך היה, שהתרפא והלך ברחוב כאחד אדם, משום שהאדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל כרת ברית עם התורה! מה אני רוצה לבקש, כל אחד ואחד קצת ילמד מרבי שלמה זלמן, קצת מהאדמו"ר מקלויזנבורג, קצת מהאור שמח, להדבק בהם ובדרכם, לכרות ברית עם התורה, והשם הטוב יכפר בעדינו, וירחם על המשפחות השכולות, והמקום ינחם אותם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים".

ברית מילה, הזכויות שלי יעמדו לכם. - אז אין לנו ממה לפחד, משום דבר. קצת לא לדבר בביהמ"ד ובביהכ"נ, לא להפסיק באמצע הלימודים, בלי טלפונים, בלי כלום, הלימוד הוא לימוד, נדבקים קצת בהנהגתו של רבי שלמה זלמן, ואז זה כריתת ברית עם התורה, ואין לנו ממה לפחד.

שמעתי פעם סיפור מכ"ק האדמו"ר מצאנו קלויזנבורג זצוק"ל שזכיתי להיות מקורב אליו קצת, וסיפר לי שפעם אחת היה בן אדם שנפל מקומה רביעית, מי יוצא חי מדבר כזה, אמרו הרופאים הוא לא יחיה. אמר האדמו"ר זצ"ל, בדקתי מה שיש לו, יש לו שבר

המפקיד מידי יום ביומו כמה פרקי תהלים ב'חשבון' שלו בשמים ממעל, אזי אם ח"ו יהא עליו איזה קטרוג בשמים - מיד יש במה לכסות ולסתום פי המקטרגים, שכן שמורים עבורו כמה וכמה חבילות של תהלים ב'חשבון'

הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א - כל מה שחשוב לדעת על גודל ענין התיקון ע"י אמירת תהלים

אמרו רז"ל (מדרש תהלים א) שביקש דוד מלפני הקב"ה שיהא נחשב אמירת תהלים כמו העסק בנגעים ואהלות. יש שביארו הדמיון בין תהלים לנגעים, שהרי ב'נגעים ואהלות' מצינו ש'הטומאה והטהרה ביד כהן' (נגעים ג א), ואם הכהן אינו בקי בדיני נגעים עומד עליו ישראל תלמיד חכם ואומר לו - נגע זה טמא ואומר הכהן 'טמא' ונטמא האיש, וכן להיפך אם טהור הנגע אומר לו הישראל אמור טהור והוא אומר כדבריו ונטהר האיש. והרי, שטומאת הנגעים וטהרתן תלויים ועומדים ב'מאמר פיו של הכהן אף אם אינו יודע מהו סח, על דרך זה כוחם של אמירת תהלים שאף אם אינו מבין מה שמוציא בשפתיו, הרי דבריו עושים פירות ופועלים גדולות ונצורות בשמי מרומים.

תיקון נפלא ונורא הובא בקדמונים לימים הללו - להרבות באמירת 'תהלים', וכמו שאמרו צדיקים (עיין 'דברי יחזקאל' ריש פרשת שמות) לרמז בפסוק שבראש פרשיות השובב"ם (שמות), 'ואלה שמות בני ישראל הבאים' שסופי תיבות עולים לתיבת 'תהלים', להורות על אמירת תהלים בימים אלו שבסגולתם ינצל אדם מגלות מצרים ר כל חד וחד ב'מציריו' ומצוקותיו. והיינו שטמון וגנוז בהם כח רב ועצום לטהר את נפשותינו מכל סיג ופגם, ולהחיש ישועה רבה לכלל ולפרט.

הפלא יועץ (ערך תהלים) מאריך בגודל התיקון שנעשה על ידי אמירת תהלים, ומוסיף הפלא יועץ

'ויש קבלה מאנשי שם הקדושים, שמי שיש לו איזה דוחק השעה או צער או שהוא מהלך בדרך או עובר בים או בנהרות, יקרא כל התהלים בכל יום מבלי הפסק, בכוונה והכנעה ויראה נפלאות, וזה בדוק ומנוסה'.

'ואז צריך לקשר את האי גברא בעולם הגדול הנקרא 'תהילה'... צא ולמד מדברי קדשו של הרה"ק רבי אלימלך ז"ע (ליקוטי שושנה ד"ה שירו) שלעתים יש קטרוג גדול על האדם שאפילו הצדיק אינו יכול לבטל את תוקף הקטרוג בתפילתו, 'ואז צריך לקשר את האי גברא בעולם הגדול הנקרא 'תהילה'... ששם יש אור גדול ואין כח בדין לקטרג שם והוא רחמים גמורים ושם נמתק הכל, ולכך נקראים שירי דוד מלכנו 'תהלים' שיכולין לפעול על ידם הכל (בעולם שנקרא תהלה) ואין שטן ואין פגע רע, עכ"ל. ודבר שפתיים אך למותר.

כוחם של אמירת תהלים שאף אם אינו מבין מה שמוציא בשפתיו, הרי דבריו עושים פירות ופועלים גדולות ונצורות בשמי מרומים.

שכל האומר תהלים כל יום זוכה להיות תחת כסא הכבוד

כתב החיד"א ב'מדבר קדמות' (מערכת ת' - תהלים) וז"ל, דוד המלך התפלל 'יהיו לרצון אמרי פי' שהקורא תהלים יהא חשוב כעוסק בנגעים ואהלות. וכתבו גורי האר"י זצ"ל כי העוסק בסדר טהרות הוא תקון לעוונותיו של אדם. ואפשר שזו הייתה כוונת דהע"ה דהקורא תהלים יהיה חשוב כנגעים ואהלות, וממילא יהיה בזה תקון לפגמיו... וראיתי לרבינו אפרים בפירושו על התורה (כ"י פ' וזאת הברכה) שכתב וז"ל, 'כל האומר תהלים בכל יום כאלו קיים כל התורה כולה, וזהו תוכו לרגלך ישא מדברותיך (דברים לג ג) ר"ת תלים, וסמך ליה תורה ציוה לנו משה' עכ"ל. ועוד כתב רבנו אפרים (פ' ויגש) את כל כבודי במצרים (בראשית מה יג) ס"ת תלים, לרמז שכל האומר תהלים כל יום זוכה להיות תחת כסא הכבוד', עכ"ל.

על כן מן הראוי לכל הרוצה להיטהר ולתקן עצמו - להרבות

בתהלים, ובפרט שאכשר דרא ורבו בקרב כל הארץ מניינים לאמירת תהילים בימים אלו, וכל המזרז עצמו יזכה לרוב טובה. כן כתב הגה"ק ה'נודע ביהודה' ז"ע בתשובותיו (מהדו"ק או"ח לה), לאיזה חוטא - **ידבק מאד בשירות ותשבחות של דוד המלך ע"ה שזה דבר גדול להלהיב בלב האדם אהבת הבורא ב"ה**. כיו"ב מספרים על הגה"ק רבי שלמה קלוגער ז"ע שהיה מסיים את ספר התהילים בכל יום ויום.

שאינ דבר המטהר את נפשו של אדם כמו אמירת תהילים

הגה"ק רבי יוסף חיים זאנענפעלד ז"ע רבה של ירושלים עיה"ק היה ידוע כגברא דמאריה סייעה, ומלבד מה שישב על מדין להורות ההלכה בעיר הקודש גם נשא על כתפיו את משא העם, לעזור ולייעץ לכל אחד מאנשי ירושלים בענייניו הפרטיים. ואף היה משכין השלום בין איש לאחיו, וראו בחוש היאך שבכל אשר הגרי"ח היה מעורב בו היתה הברכה שורה. פעם שאלוהו מקורביו במה זכה להיות 'גברא דמאריה סייעה', והשיב, שזכה לכך מפני שהוא מסיים את ספר התהילים כולו בכל יום ויום. והוא נוהג כן אחר שהוא נישא לאחר שנת העשרים, וידועים דברי חז"ל על הנישוא לאחר שהיה בן כ' שעליו להישמר כל ימיו (ראה קידושין כ"ט): **וכיון שאין דבר המטהר את נפשו של אדם כמו אמירת תהילים, על כן מסיים אני בכל יום כל ספר התהילים.**

את כל הישועות - עד תחיית המתים ולא עד בכלל - יכולים

לפעול על ידי אמירת פרקי תהילים.

הרה"ק מהאסטנין ז"ע היה ידוע כפועל ישועות בקרב הארץ, והיה מכונה ה'תהילים רבי', באשר הרבה תדיר באמירת תהילים, ואף היה אומר לכל מי שפנה לפתחו בבקשת ישועה ורחמים שיאמרו קאפיטל פלוני ופלוני, ומשנשאל על כך, אמר 'שמעתי ממורי ורבי הקדוש מקאצק ז"ע', שאם היה דוד המלך ע"ה מסדר את ספר התהילים לפי הסדר (פירוש לפי סדר חיוו) היו יכולים באמירת תהילים אפילו להחיות מתים, וסיים הרה"ק מגאסטנין, שיש לדייק מדבריו, שעתה לאחר שדוד המלך סידר את ה'תהילים' שלא לפי סדר תהלוכות חיוו (כהא דחזוין שפרק ג' אמר דוד 'בברחו מפני אבשלום בנו', ואילו פרק נט אמר 'בברחו מפני שאול במערה', שקדם הרבה שנים לבריחתו מאבשלום), אז אין בכוחנו להחיות מתים על ידי אמירת תהילים, אך את כל הישועות - עד תחיית המתים ולא עד בכלל - יכולים לפעול על ידי אמירת פרקי תהילים.

וכבר כתב ב'עמק המלך' (שער תיקוני תשובות דף ט"ו, הובא

בשל"ה מס' חולין), מצאתי כתוב בספר שחיבר מורינו הר"ר אביגדור קרא... שבכפר אחד הסמוך לערפורט היה איש פשוט שלא היה יודע כי אם פשוטי המקרא, והיה זקן ונפטר בשיבה טובה, ותוך שלושים יום לפטירתו בא בחלום לחכם אחד מופלג וחסיד שהיה שם בעיר, ובין זרועותיו נשא עמו ספר קטן, שאלו הרב וכי לא אתה זה שקברנוהו ביום פלוני, אמר לו, כן אני הוא, שאלו הרב מהו הספר הזה אשר לך, אמר לו 'ספר תהלים', ובאתי להזהירך שתזהיר את כל בני הישוב שהייתי דר בו, שימלטו נפשם משם, כי כלתה עליהם הרעה, כי כל זמן שהייתי חי וגמרת את כל ספר תהלים בכל יום (הג"י בשל"ה כל שבוע), כמה שנים, בזכות זה האריכו שלוה, ומעתה אין מי שיגן עליהם. למחרת קרא הרב לכל בני הקהילה ומסר להם את הדברים הנוראים שראה בחזיון הלילה, ואכן כל אלו אשר נסו מהעיר הצילו את נפשם, ואלו שנשארו בבתיהם פגעה בהם יד ה' רח"ל. חזוין מכאן כוחם של מזמורי התהילים שהצילו את כל העיר מכליון וחרץ.

ומהיום ההוא ששמע אבי מורי הקדוש ז"ל, היה מסיים בכל שבוע את כל ספר תהלים... **כי מי שהוא רגיל ודש בו בספר תהלים הוא דוחה כל מיני פורענות וכמה פגעים רעים, מעליו ומעל משפחתו, ומעל כל בני דורו, ומגלגל עליו ועליהם כל מיני שפע ברכות והצלחות, אשרי הזוכה ומזכה הרבים, ע"כ מצאתי בספר הנ"ל דר' אביגדור קרא (עכ"ל 'עמק המלך').** ואם בכל השנה הדברים אמורים, ק"ו בימים קדושים אלו.

בוודאי שבבוא העת יחזירו הפקידים את הצ'יק, ואפילו פרוטה

אחת לא יתנו למביאו

כ"ק האדמו"ר מתולדות אהרן ז"ע אמר פעם לאברך שהתאונן בפניו על איזה צרה שנקלעה לביתו, אמר לו הרבי - **והוא יסוד גדול לכל תהלוכות חיי האדם**, על כל איש מבני ישראל לומר בכל יום כמה פרקי תהלים, וכמשל למי שיש לו חשבון בבנק, אם יפקיד כסדר ממעותיו אצל פקידי הבנק, אזי בבוא יום פקודה - כשיכתוב צ'יק (טשעק) בסכום גדול - יכבדוהו פקידי הבנק, אבל אם לא יפקיד הלה למלא את קופתו בבנק, בוודאי שבבוא העת יחזירו הפקידים את הצ'יק, ואפילו פרוטה אחת לא יתנו למביאו. כיוצא בו המפקיד מידי יום ביומו כמה פרקי תהלים ב'חשבון' שלו בשמים ממעל, אזי אם ח"ו יהא עליו איזה קטרוג בשמים - מיד יש במה לכסות ולסתום פי המקטרגים, **שכן שמורים עבורו כמה וכמה חבילות של תהלים ב'חשבון', אבל אם לא יפקיד וחשבונו למעלה יהיה ריק, לא יהיה במה 'לכסות' ולסתום פי המקטרגים...** (מתוך באר הפרשה' וארא)

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

בשעת ערב עליתי לבית אמי, לעשות את השעות האחרונות לביקורי במחיצתה ולשאוב מלוא חופניים כח מרוחה הגדולה להמשך הדרך... טרם צאתי לשדה התעופה התכופתי וביקשתי את ברכתה, והיא, בפנים מאירות ובמצב רוח מרומם, הניחה את ידיה על ראשי וברכה אותי באריכות ומעומק לב

מאמר מרגש מהר' יעקב דוב מרמורשטיין על הפגישה האחרונה עם אמו

התקשר אליי ידידי הטוב שזה עתה הביאני לשדה התעופה וביקש ממני להמתין... "הודיעו לי הרגע שאמך התמוטטה בפתאומיות" - הוא אמר.

הוכיתי בהלם. סבתי על עקבותי ומיהרתי לנסוע לבית אמי. זכיתי לשהות בביתה בדקות האחרונות לחייה, וכעשר דקות לאחר שובי השיבה היא את נשמתה המזוככת לבוראה, כשסביב מיטה מנין מצאצאיה, ואני בתוכם, הזועקים 'שמע ישראל'.

שוו בנפשכם קוראים יקרים; מהו הסיכוי שיהודי המתגורר בחו"ל ואינו מגיע לארץ לעיתים מזומנות, יזכה לשהות ליד מיטת אמו בשעת יציאתה מהעולם?! הלא יכול הייתי להפסיד עיתוי כזה גם לו גרתי ברחוב הסמוך...

בחסדי ה' זכיתי לכך! אמי היקרה שמסרה נפשה, כפשוטו וכמשמעו, למען תורת בניה, 'המתנה' בשקט אופייני עד שאסיים שבוע גדוש בפעילות לחיזוק עניית אמן, הספיקה ללוותני בברכות מאליפות, ודקות ספורות לפני הנסיעה 'קראה' לי בשנית לשהות לצידה ביציאת נשמתה הטהורה.

אין לי כל ספק שזכות האמן היא זו שעמדה לי לשהות עמה בשבוע האחרון לחייה ולהפרד ממנה בכבוד הראוי ובשלמות מופלאה.

אבדה גדולה איבדתי, ואך בזאת אתנחם, שזוכה אני להמשיך את מורשת בית אבי ואמי, לחזק את עניית אמן בכל כוחי ולזכות את אמי ב'קבלת פנים' שמעטים זוכים לה - בידי רבבות אלפי מלאכי השרת שנוצרו בזכות 'בני אמונים'.

מעתיר אני שאזכה להמשיך בפעילות קודש זו לאורך ימים ושנים, לחזק את עניית האמן בכל כוחי ולראות אך בריאות, אריכות ימים, נחת והרחבת הדעת, אני וכל בני ביתי, עדי יבוא גואל צדק במהרה בימינו "וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן".

בברכת "ולבשורות טובות ונאמר אמן"
יעקב דוב מרמורשטיין

(מתוך 'וכל מאמינים' וארא)

קוראים יקרים!

אבידה יקרה איבדתי בשבוע שעבר.

אמי היקרה, מרת דבורה הכ"מ בת ר' דב הי"ד, הלכה לעולמה באריכות ימים מופלגת, כשהיא מותירה אחריה משפחה לתפארת, חמישה דורות של צאצאים יראים ושלמים, זרע ברך ה'.

אמי הקפידה מידי יום שיהיה מי שיענה אמן אחר ברכותיה ואף הקפידה על עניית אמן אחר ברכות זולתה וזכתה שהתקיימה בה הבטחת חז"ל (ירושלמי ברכות ח ח) שכל המאריך באמן "מאריךין לו ימיו ושנותיו בטובה".

בפטירתה שהכתה בי בפתאומיות, זכיתי לחזות בהשגחה פרטית מופלאה:

שישה ימים לפני פטירתה הגעתי לארץ כדי לבקר את אמי ולהשתתף בשמחה משפחתית. איני מרבה לבוא לכאן, ומשום מה חשתי הפעם צורך לבוא. אודה לה' יתברך ששתל במחשבותי את הרעיון לעשות זאת, ובכך העניק לי את הזכות לשהות בבית אמי וללוותה בימים האחרונים לחייה.

בשבת האחרונה זכיתי לשהות יחד עמה בביתה, ושימחתיה בכך ששרתי את ניגוני אבי מורי זצ"ל אשר הסתלק לפני כעשרים שנה. בימות השבוע סובבתי כמנהגי בין מוסדות החינוך, לעורר ולחזק את עניית אמן כמורשת בית אבי, כאשר אני זוכה לבקר ולשאת דברים ביותר מעשרים מוסדות ברחבי הארץ.

במוצאי יום שני, בשעת לילה מאוחרת אמור הייתי לטוס חזרה לביתי. בשעת ערב עליתי לבית אמי, לעשות את השעות האחרונות לביקורי במחיצתה ולשאוב מלוא חופניים כח מרוחה הגדולה להמשך הדרך... טרם צאתי לשדה התעופה התכופתי וביקשתי את ברכתה, והיא, בפנים מאירות ובמצב רוח מרומם, הניחה את ידיה על ראשי וברכה אותי באריכות ומעומק לב.

יצאתי מביתה בהרגשה טובה ושמתי פעמי לשדה התעופה. בפתח בית הנתיבות ירדתי וצעדתי הישר לעמדת הבידוק הבטחוני. בתוך זמן קצר הייתי אמור כבר לשהות במטוס, אלא שלפתע

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? [שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il](mailto:dirshu@dirshu.co.il)

**בוקר אחד, תוך כדי הליכה סתמית ברחוב, בפתע פתאום
ובלי כל הכנה - נתקל אני בבני מחמד, אותו יניק שאהבה
נפשי, ואז הגיע אותו רגע אשר אין ערוך לו בכל הון דעלמא...
הוא מסתובב אלי ואומר בפנים בורקות: שלום אבא!**

המסר המיוחד שסיפר הגה"ח הרב אברהם מרדכי מלאך שליט"א

ממרחק. הייתי מברר מתי מתקיימת איזו שמחה במשפחת אם הילד, והייתי מסתתר על יד איזה חלון נידח של חדר מדרגות וצופה במשך שעות רבות עד שדמותו המתוקה תעבור ואזין את עיני העורגות ואת לבי המשתוקק. פעמים הייתי מתחבא על יד עץ עבות בסמוך לתלמוד תורה בו הוא לומד, ומתבונן ומציץ מן החרקים כשדמעות על לחיי איך הוא צועד עם תיק האוכל לבית תלמודו.

כך עברו עלי כמה שנים, בהם כל ציר חיי מסתובב סביב נושא אחד, וכמה ערגתי והשתוקקתי שלפחות פעם אחת, רגע אחד, יפנה אלי ויראה אותי, אבל לדאבוני - תשוקה זו לא התממשה לעת עתה.

בוקר אחד, תוך כדי הליכה סתמית ברחוב, בפתע פתאום ובליל כל הכנה - נתקל אני בבני מחמד, אותו יניק שאהבה נפשי, ואז הגיע אותו רגע אשר אין ערוך לו בכל הון דעלמא... הוא מסתובב אלי ואומר בפנים בורקות:

שלום אבא!

שתי מילים בסך הכל, אבל עבורי היו הם הרגעים הגדולים של חיי.

עד כאן סיפור המעשה. וכאן מגיע הרב מלאך שליט"א למסר הנוקב השייך לכל אחד ואחד מאיתנו.

"יהודים יקרים! לדאבונו, שרויים אנו בגלות מזה רבות בשנים ומגורשים מבית עולמים, ואיננו זוכים לראות בעיני בשר את אבא, אבינו שבשמים, אבל עלינו לדעת שאבא היקר שבמרומים מצפה ומשתוקק לראותנו, הוא מציץ בכל עת מן החרקים ומשגר לנו רמזים - הנני כאן! אביכם אני ואוהב אתכם אהבת נפש! ומשתוקק הוא שנפנה אליו, מצפה ועורג לשמוע מאיתנו מילה אחת: אבא! ורגע זה, בו יהודי מרים עניו למרום ואומר: אבא, הננו! אי אפשר לתאר איזה שמחה מתפשטת בעולמות העליונים לשמע מילה זו! רגע בו הבן היקר מכיר באביו ופונה אליו".

"מוריי ורבותיי יהודים יקרים! נמצאים אנו ברגעים האחרונים של הגלות, וזו העת לחזור לאבינו שבשמים, לפנות אליו ולומר [וכאן מתחיל הרב מלאך לשורר ברגש רב יחד עם כלל המשתתפים]: טאטע טאטע איך וויל זיין א ירא שמים... [אבא אבא אני מבקש ורוצה להיות ירא שמים...].

"וכעת, כאשר אנו חוזרים לשלום לביתנו, כאשר אנו חוזרים להיראות עם צאצאינו היקרים והמתוקים מדבש, כמובן שלא

אחד מגדולי מזכי הרבים בדורנו, אשר אלפים ורבות מושפעים מדרשותיו המתוקים מדבש, הלא הוא הגה"ח הרב אברהם מרדכי מלאך שליט"א. בהומור ובחן, ברגש ובהתלהבות, מחדיר הוא מסרים רבי עוצמה ומלאי תוכן בקרב המקשיבים בכל רחבי תבל.

יהלום זוהר בפעולותיו הכבירות - הם "שבתות קרבתנו" שהוא עורך בארה"ב, שבתות המוקדשים להחדרת המודעות על הקשר הנכון והראוי בין הורים לילדיהם, בפרט בדורנו אנו. בשבתות אלו נושא הרב מלאך משאות עשירי תוכן, ואף אינו חוסך משבט לשונו בהומור מושחז - להעיר על הצריך תיקון.

המעמד המרכזי בשבתות אלו - הוא במוצאי שבת, שם, לקראת חזרתם של המשתתפים הביתה, נושא הוא בפניהם משא ארוך ויסודי בענייני חינוך, המלווה בשיר וזמר, דבר המחדיר את המסרים עמוק עמוק בקרב המקשיבים.

ביקשנו להטעים לקוראינו פנינה אחת חשובה ומלאת רגש - מהדברים שנאמרו ע"י הרב מלאך שליט"א במוצאי שבת כזו - השתא - פרשת חיי שרה תשפ"ג.

וכה פתח ואמר הרב מלאך לקראת סיום המעמד:

ברצוני לספר לכם סיפור ששמעתי מהרב שפיצר שליט"א, מגדולי הדרשנים בווייליאמסבורג: לפני תקופה השתתפתי ב"שבתון" שנערך במיוחד עבור אברכים אשר לא שפר עליהם גורלם, ומתמודדים עם קשיים שונים ומשונים, שבת המיועדת לחזקם לעודדם ולרוממם. בליל אותה שבת לאחר ברכת המזון - התיישבו המשתתפים סביב השולחן ושוחחו בדברי חיזוק. בתוך הדברים העלה אחד המשתתפים ואמר, שלכל אחד ואחד יש רגע מסויים בחיים ששווה עבורו יותר מכל הון דעלמא, רגע של השתוקקות, דביקות, התרוממות, רגע אחד ומיוחד אשר אין ערוך לו. ומבקש הוא מכל אחד מהמשתתפים לתאר את ה"רגע" המיוחד שלו.

אחד מן המשתתפים פתח וסיפר: לפני כמה שנים באתי בברית הנישואין, ואף נתן לנו ה' בן, אבל בצוק העיתים מסיבות שונות נתפרדה החבילה. במסגרת התהליכים - נקבע ע"י הלשכה הסוציאלית שלא אוכל לפגוש בבני שיחי' למשך כמה שנים.

מאותו רגע - נהפך כל חיי למסע ארוך ומלא השתוקקות לזכות לראות את בני יקירי, כמובן שלא העזתי לפנות אליו, אבל כל הזמן הייתי מתכנן תוכניות שונות האיק אוכל לראותו עכ"פ

לראות [כאן מוסיף ומשורר עם הקהל]: "אז מיר זענענן דייענע קינדער און דו ביזט אונזער טאטע.... [אנו ילדיך ואתה אבינו...].
(מתורגם מאידיש)

נאמר להם זאת בפירוש, אבל בוודאי שהם ירגישו שאנו מתחילים להתקרב אליהם יותר, לאהוב אותם ולרוממם, ובוודאי שהתנהגות זו תעורר מאידך את הקשר שלנו לאבינו שבשמים, ובקרב נזכה

פעם שאל רבינו אחד שנכנס אליו, מה יקרה אם מישהו יתן לך סטירה ברחוב, איך תגיב לו?

5 קטעים מובחרים ומיוחדים על מידות טובות ממרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל

4. כאשר פתח מיהר רבינו לסובב את ראשו לאחור כדי שלא

לדעת מיהו התלמיד שסגר את הדלת

בזמן שרבינו שימש כר"מ ישיבת פוניבז' הקטנה, תלמיד אחד היה בריב קל עם חברו, ולפני זמן התחלת השיעור סגר את דלת ה'חדר שיעורים' ולא נתן ליריבו להיכנס. הבחור צעק לו מבחוץ כי הראש ישיבה, רבינו, כבר הגיע וכי הוא עומד בפתח יחד עם שאר התלמידים ורוצה להיכנס. אך הבחור לא האמין לו. לא שרצה חלילה לפגוע ברבינו, אלא שלא האמין לדבריו. וכך כמה דקות המתין רבינו עד שהתלמיד פתח את הדלת. כאשר פתח מיהר רבינו לסובב את ראשו לאחור כדי שלא לדעת מיהו התלמיד שסגר את הדלת, ובכדי שלא יראה הלה בבושתו. והחזיק בראשו לאחור עד שיכנסו רוב התלמידים לחדר שיעורים, שאז כבר לא יוכל להבחין מי היה הבחור הסוגר (מאחורי הפרגוד עמ' 321).

5. יחשוב ממה שיגיעו חרפה ובושה עולמית בחיים הנצחיים

קשה לעבור את החיים בלי לפגוע בבנ"א, ואם נחשוב מעט תמיד נראה שפגענו בחבר בדבר זה או אחר. והיינו כידוע שבטבע האדם רוצה להיות לו מקום מכובד בכל מקום ומצב שנמצא, ולדאבוננו רואים שמי שיש לו כח ליצנות, הן להתלוצץ מחברו אשר אינו כל כך מחונן בכשרון לעשות ליצנות והן סתם לעשות בדיחות, הוא נחשב מהמכובדים בחברה. וזו אחת הסיבות ההורסות, בין את האנשים המבוגרים כבר ובין את הצעירים. כי מצד אחד שואף לעליה אבל למעשה עושה כל המאמצים למצוא חן בעיני חבריו ע"י שמתלוצץ ומשתדל בכל מרצו למצוא מקום מכובד, ע"י שמשקיע כשרונותיו בליצנות ובדיחות, כי בלי זה מרגיש עצמו נחות דרגא. ואין לתאר גודל ההפסד שיש בזה. ולדעתי זה מהמפסידים העיקריים הן בתורה הן ביראת שמים, ואשרי מי שיוכל להתרומם מזה ולא ישגיח על מה שהרוח הזה שולט בין החברים. ויתבונן שכל זה הוא דמיון חולף אין בו ממש, מלבד האיסור החמור שיש בזה, הוא כולו הבל ולא נשאר לאדם כלום בזה. וחוף מזה יחשוב ממה שיגיעו חרפה ובושה עולמית בחיים הנצחיים ועונשים החמורים התלויים בזה. וצריך לברוח

1. אתם משחקים באש! לצער טבחית! פייער!

סיפר הרב נח קפלן: בזמן שלמד בישיבה אירע שבחורים הרגיזו את הטבחית. רבינו שמע מזה בדרך כלשהי, ובסעודה שלישית באותה שבת החל לדבר כהרגלו. לפתע באמצע השיחה הרים את קולו ואמר, ממש בצעקה: אתם משחקים באש! לצער טבחית! פייער! אין מחילה למי שמחלל את השם, חילול השם! וכמובן כל הענין נרגע.

2. אי אפשר להיכנס לאחד ולא להיכנס לשני

סיפר הגראי"ל צוקר [בן משפחה של רבינו, שבהיותו בחור היה ישר בביתו] שכשהגיע ללמוד בפוניבז' לפני למעלה מארבעים שנה שאל את רבינו ממי לשמוע שיעורים, היו אז שלשה ראשי ישיבות זכר צדיקים לברכה. רבינו אמר לו: אתה יכול להחליט אם לשמוע או לא לשמוע, אבל אם אתה שומע תשמע את כולם, אם אתה לא שומע אל תשמע אף אחד. אחרי זמן חזר לרבינו ואמר שיש אחד מהראשי ישיבה שמבין אותו ויש לו תועלת לשמוע, אבל יש אחד שאינו מבין אותו ואין לו תועלת ממנו. אמר רבינו: אין זה דרך, אי אפשר להיכנס לאחד ולא להיכנס לשני. הוא חזר וטען לרבינו, הרי זה לא אומר שום חיסרון רב, שהרי לא מן הכל זוכה אדם ללמוד (עירובין מז, ב) ואני לא זכיתי ללמוד ממנו? אבל רבינו לא הסכים, וחזר ואמר או תשמע את כולם או אף אחד.

3. מה יקרה אם מישהו יתן לך סטירה ברחוב

פעם שאל רבינו אחד שנכנס אליו, מה יקרה אם מישהו יתן לך סטירה ברחוב, איך תגיב לו? - הלה השיב: אולי אעיר לו ואמשיך הלאה. וחזר ושאלו: מה יקרה אם אחד יתן סטירה לבן שלך, מה תעשה? - אחזיר לו מכות חזרה. אמר לו רבינו: לתשובה הזו חכית. כך בדומה זה אצל הקב"ה, כשאדם חוטא אליו הקב"ה מאריך אפו ולא מעניש מיד, אבל כשאדם נותן מכה לילד של הקב"ה, שחוטא בין אדם לחבירו, ה' מעניש אותו על כך מיד.

גם להתעורר להילחם נגד ההרגל הזה, ויחשוב שעומד לפני הקב"ה ויתחזק ברצונו למלא תפקידו בעולם החולף, ולא יגיעהו חרפה ובושה על אבדן שנותיו. וההתבוננות הזאת תביאהו לדרגות גדולות מאד ובעליה גדולה בתורה ויראת שמים.
(מתוך כאיל תערוג עצות והדרכות)

מזה יותר מלברוח מן האש, וישים אל ד' ואל תורתו מבטו. וגם ההרגל הזה מפריע לו בשעת תפילה כי קשה שבשעת תפילה ירגיש שעומד ומדבר לפני הקב"ה בזמן שכל היום הוא בסתירה לזה. ובאמת בשעת תפילה צריך לבקש רחמים שלא יכשל בזה.

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

מה הקשר בין בריאת העולם להגדה של פסח?

נזיר דף ז

ויהי ערב ויהי בקר יום אחד

וזה הביאור בהגדה של פסח: "אחד מי יודע?": - כלומר, מי יודע מדוע כתוב "יום אחד" ולא כתוב "יום ראשון"? והתירוץ - משום ש"אחד אלוקינו שבשמים ובארץ", כלומר שהיה יחיד בעולמו. (פנינים מרבי יהונתן אייבשיץ)

בפרשת בראשית נאמר "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד" (א ה). והקשה רש"י, הלא מן הראוי היה לכתוב "יום ראשון", כמו שכתוב "יום שני", "יום שלישי"? ותירץ, שהכתוב בא ללמדנו שהקב"ה היה יחיד בעולמו, שלא נבראו המלאכים עד יום שני.

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

מי שהחל להתפלל שלא לכיוון הנכון - האם צריך לשנות כיוון באמצע התפילה?

ירושלים, והמתפלל בירושלים יפנה לכיוון המקדש. ואם החל להתפלל 'שמונה עשרה' שלא לכיוון הראוי, לא יזוז ממקומו, ואם יכול - יטה את פניו לכיוון הראוי. אולם, המתפלל בציבור בבית הכנסת ישנה את כיוון עמידתו אף באמצע ברכה.
[שו"ע צד, א-ב, ומשנ"ב ג, ז ר"י; בו"מ דרשו, 1 ו 7]

לפני תחילת תפילת שמונה עשרה, צריך המתפלל לדמות במחשבתו כאילו הוא עומד בבית המקדש אשר בירושלים, לפני הפְּתוּרָת אשר על הארון, בקודש הקדשים; ובתפילה עצמה צריך להפנות את גופו למקומות אלו, דהיינו, שהמתפלל בחוץ לארץ יפנה לכיוון ארץ ישראל, והמתפלל בארץ ישראל יפנה לכיוון

מדוע נקרא הקיר שבו ניצב ארון הקודש בשם 'מזרח'?

במדויק אל מול ארץ ישראל, ירושלים ובית המקדש. ואם העמידו את ארון הקודש בקיר אחר, יש להתפלל לכיוון התפילה הראוי, אך אין להפנות עורף לארון הקודש; וכן אם הציבור מתפלל לכיוון ארון הקודש, יש לנהוג כמותם ולהטות את הפנים למזרח.
[משנ"ב צד, ט-יא, וביה"ל ב, ד"ה אין; בו"מ דרשו, 3, וראה שם, 4]

מנהג ישראל מקדמת דנא להציב את ארון הקודש בקיר שלכיוונו מתפללים, כדי שבעת התפילה יהיו פניהם מול הקודש. וכינויו הרווח של קיר זה - 'מזרח', מקורו במדינות השוכנות ממערב לארץ ישראל, שבהן כיוון התפילה הוא לצד מזרח העולם. ויש להקפיד בבניית הקיר והצבת ארון הקודש, שיהיו מכוונים

כיצד מקיימים את סגולת החכמה והעושר הנזכרת בגמרא?

במשך כל התפילה, אלא כשמתפלל על חכמה יטה לדרום, וכשמתפלל על עשירות יטה לצפון. ואם כיוון התפילה הראוי הוא לצד דרום, או לזווית מזרח-דרום, אין להטות את הפנים לצפון, כיון שהופך בכך את פניו מכיוון התפילה הראוי.
[שו"ע צד, ב, ומשנ"ב יב; בו"מ דרשו, 8]

בגמרא נאמר כי התפילה לכיוון דרום היא סגולה לחכמה, ולצפון - סגולה לעשירות. יש מפרשים שיפנה את גופו לכיוונים אלו ויטה את ראשו לכיוון התפילה הראוי, אם הוא שוֹנֵה; ויש מפרשים שיפנה את גופו לכיוון התפילה הראוי ויטה את ראשו לדרום ולצפון, וכן יש לנהוג. ויש שכתב שאין להטות את הראש

* לפני תפילת שמונה עשרה צריך לשהות מעט כדי ליישב את הדעת ולעורר את הכוונה. וכן צריך לשהות מעט לאחר התפילה, כדי שלא יראה כאילו היא למעמסה עבורו.
* העצה העיקרית לכוונה בתפילה היא להתפלל מתוך הסידור, ולפחות את תפילת 'שמונה עשרה'; ויש בכך תועלת גם לאמירת מילות התפילה בדקדוק ובשלמות.
* מנהג טוב לתת צדקה לפני התפילה, וכשאינן לפניו עני או קופת צדקה - יפריש כסף לצדקה. ויש שנהגו לתת צדקה בעת אמירת המילים "ואתה מושל בכל" בפסוקי דזמרה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

בירך "בורא מיני מזונות שהכל נהיה בדברו" על מים - האם יצא ידי חובה?

הברכה - לא יצא ידי חובתו. וכן אם בתוך כדי דיבור התחיל ברכה אחרת, אינו יכול עוד לתקן את הברכה הקודמת. ובדוגמה הנ"ל: אם סיים את ברכת יוצר אור במילים "המעריב ערבים", ובתוך כדי דיבור אמר את המילה "אהבה" מברכת 'אהבה רבה' - אינו יכול עוד לתקן את ברכת יוצר אור, ויסיים את ברכת אהבה רבה, ולאחריה יאמר את ברכת יוצר אור.

[שו"ע נט, ב, משנ"ב ו-ז, וביה"ל ד"ה ונוזר, וד"ה אם; בו"מ דרשו, 1-3]

מי שהתחיל לברך ברכה, וטעה וסיים בסיום של ברכה אחרת, וב'תוך כדי דיבור' (ראה להלן), הוסיף את הסיום הנדרש - ולדוגמה: מי שסיים את ברכת 'יוצר אור', במילים "ברוך אתה ה' המעריב ערבים", והוסיף מיד "יוצר המאורות"; או שבירך "בורא מיני מזונות" על מים, והוסיף מיד "שהכל נהיה בדברו" - יצא ידי חובתו.

אולם, אם השתהה יותר מ'תוך כדי דיבור' לפני שהוסיף את הסיום הנכון, אף אם היה זאת מחמת שחשב כיצד לתקן את

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il